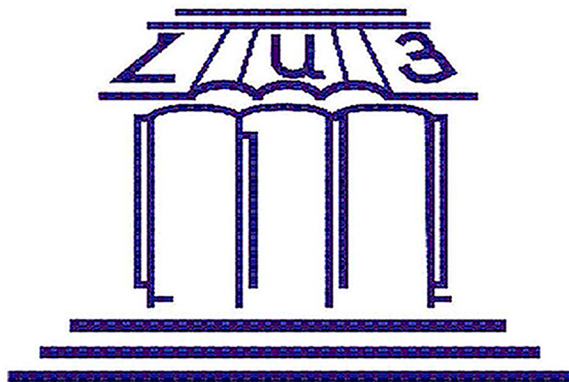

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց
Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Մտեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

120004

236

ՔՐԻՍԹԻԱՆԸՆ ՄԵՅՎԵԼԵՐԻ

ՄԻԻԵԼԼԻՅԵ՛

ՏԻԿԻՆ ՎԵՐԳԻՆ ԿԻԼԵՍԵՐԵԱՆ

ՊԷՅՐՈՒՅ

1940

ՄՈՒԳԱՏՏԷՄԷ

Հեռ հանկր պիր վազ վե եալսոս բուհանի մեգա-
լե՝ սեօյեյեհին եա եազանըն բեհրիպեյի բուհանիյեսի
բանքընա սիւեհ իսե, փեֆ միւեսսիր վե մեյվեսար օլուր:
9 Փետրուար 1940ա միւսասքմ՝ Պեյրուք Իննիլի Քիլիսե-
լեի Գասրնլարընըն միւքքեհիս տու խըզմեքիցե Տիկին
Վերգին Կիւլեսեհեան բարաճընսան օգուհան պու մեգա-
լե՝ պալասե գիւր հյլեհիյմիդ նեվսեհ օլտուդունսան, անըն
սահա կեհիւ պիր տաիւրեհե տալի միւսմիր օլապիլմեսի
իչիւն նեհր հյլեմիւ իզ: Տուա եհերիզ ֆի, Ալլահ՝ անը օ-
գույանլար իչիւն պիր պեհեհեք վասիքասը հալընսա իս-
թիմալ հյլեյե:

ՎԵՐ. ԵՆՈՎՔ ԿԷՕՔԿԷՕՁԵԱՆ

38880-67

ՔՐԻՍՏԻԱՆԸՆ ՄԷՅՎԷԼԷՐԻ

«Պեհ սաւես իս, սիզ չըպուզարսընըզ. հեռ ֆիս
Պեհեհ գալըրսա, Պեհ տալի անեհ գալըրսաւ, օ չօզ մեյվե
վերիւր, զիւսա Պեհնիզ պիր շեյ եալիսանսընըզ: Էյեհ Պեհ-
եհ գալըրսանըզ վե սեօզիւրիս սիզեհ գալըրսա, իսքեհիյի-
նիզի սիլեյեհեհիսիսիզ վե սիզե օլանսզ տը: Փեհերիս պու-
նուհե, եանի սիզիս չօզ մեյվե վեհուհեհիզիս բազիզ օլու-
նուր: Պեհյեհեհ Պանա շայիւրսիւր օլանսզսընըզ:»

Յուլի. 15. 5-8:

Հիչ պիր տինտար տիւնեա փետերի պեօյլե գուվ-
վեթլի վե մուսայէն պիր նասիհաթտա պուլունմամը
տըր: Ինկիլթէրանըն պաշ վեքիլի Կըլաւաթտա, «Օղ-
լում, պէն սիզտէն ալըրլաճաղըմ: Սէմավի Փէտերիսե հէր
կիւնիւն խիթամընտա տագիզ վե մուսայէն հիսապ վերմէ-
յե չալըշ: Հաֆթա խիթամընտա կէչիւրաիյին կիւնլէրի
կէօզ էօնիւնէ զէթիւր վե էյեհ պիր խաթտա պուլուն-
մուշ իսէն թէքրարլամամաք իւզըն սէմավի Փէտերիսին
հուզուրունտա վատ էյլէ» տէյու թէնպիւր էյլէմիշ իտի:

Չօզ չիւքըր էտէրիզ քի Յիսուսըն վասիյէթի վե
թէսէլլիսի պուլունլարտան չօզ հօզարըտա տուրույօր: Օ
կիթտի, լաքին պու միւճահատէ հայաթընտա, պիզե
եարաւմ էթմէք, պիզի սագընտըրմազ վե իրչաւ էթմէք
իչիւն Բուհ էլ Գուտսուհու կէօնտէրտի: Պուրտա օ-
լանլարըմըզ էյի պիլիւրիզ քի քըրիսթիյանըն հայաթը
կեհան տիւշմէք եա կեհան տա գալըմազ հայաթը տէյիւ
տիր: Իլլա հէր կիւն թէն վե նէֆա իլե օզրաչըր ի-
քէն, «Գուլվեթիւնիզ ասայիշ վե իթիմատէ օլտուն»
տէյէն Չաթա տայանարազ, զալէպէ վե կէնիլէնմէք
հայաթը տըր: Եաղըն սէմատա գարա պուլունթլարը
կէօրէն չիֆթի, չօճուգլարընըն գօրգտուղու կիպի
չիւլէք վե կիւրիւլթիւտէն գօրգմազ, չիւնքի արգա-

սընտան թարլատան ալաճաղը մահառուուն իւմիտի գալպինի համա իլէ տօլտուրուր: Պէօյլէտէ Պօղոս րէսուլ իլէ պէրապէր հէր պիր քրիսթիյան տախի, «Քիմէ իման էթաիյիմի պիլիւր իմ, վէ էմանէթիմի սօնա գատար հըֆզա գատար իտիյինէ ինանըրըմ» տէր: Սէվլինիւրիզ քի պու պէօյիլէն վէ մահֆուզ օլան հալթ սալթ րէսուլի էյամա մախսուս պիր հայաթ տէյիլ, իլլա պու կիւնէ գատար տիւնեանըն հէր թարաֆընտա հարպսա, մահպուսա վէ հէր հալ ու քէյֆիլէթտէ Յիսուսըն տիրի չահիտլէրինէ տախի աիա տիր: Քիլիսա թարիխինի օգուտուղումուղտա ազիզլէրին նէ զալիմ իշքէնճէլէր չէքաիքլէրինի կէօրիւյօրուզ: Ազիզ Ֆրանսիզի էօլտիւրիւպ գալպինի չըզարտըզլարընտա կէօրտիւլէր քի օրտտա Յիսուսըն խաչլանմը թասվիրի պասըլմը տըր:

Աճէպա Յիսուս կէօրիւնիւր պիր սուրէթտէ տրամըզա կէլիպ հէր պիրիմիզին գալպինի աչսա վէ հէր քէսէ կէօսթէրսէ, նէ գատար ութանաճաղըզ սօնկրա տախի պիզէ տէօնիւպ, «Իչինէ ալա աոմալար տիքտիյիմ վէ վազթընտա կիւզէլ իւզիւմ վէրմէսինի մէմուլ էթաիյիմ պու պաղ նի՞չիւն ֆէնա գօրուզ վէրտի» տէյու թազիր էյլէ՞մէյէճէք մի: Զօղլարըմըզ սէնէլէրտէն պէրու թէվպէ էյլէմիշ քիլիսանըն աոմալարը հալինտէ իզ: Պու կէչմիշ ուզուս սէնէլէր զարֆընտա նէ՞ գատար պէօյիւտիւք, մէյվէմիզ քիմլէրի՞ կէօնէնտիրտի: Պօղոս րէսուլ Ղալաթիա քիլիսանըն «մէյվէնիզ մուհապպէք, միսհրէք, սիլամէք, քիէննի, լուքի, խալիսաիլըզ, սրսզ, հիլմ վիզապք քնէն օլտուս» տէյօր: Սէմավի Փէտէրիմիզ Յիսուս «Սէնին մէյվէն Պէնտէն հասըլ օլուր» տէյու պուլուրտու. քէզա, «էյէր սալթ սիզի սէվէնլէրի սէվէրտէնիզ նէ էճրինիզ օլաճագ» «Պէն սիզի սէվ-

տիյիմ կիպի սիզ տախի պիրի պիրինիզի սէվինիզ» իշթէ պու մուհապպէթ գա՛րտէսինէ իթասթ էտէր իսէք, Յիսուսըն չայիրտլէրի օլաճաղըզ:

1. Քիլամ պիզէ սալիքիմիզ գուրսիյէրէ օլտուղունու պէյան էտիյօր: Խաթա աղաճտան կիւզէլ վէ սաղլամ պիր մէյվէ սալա մէմուլ էտէմէյիզ. պէօյլէտէ լէքէլէր իլէ տօլու պիր քրիսթիյանտան եիւքսէք պիր էօմր պէքլէյիպ քէնտիմիզի ալտաթմայալմ:

Պօղոս րէսուլ «հէր քէս նէ հալտէ տալթէթ օլունտու իսէ օ հալտէ գալսըն» տէյօր, եանի գաւաար. հէր չէյտէ գանաաթ գաիտէսինէ իթասթ էթմէլիյիզ: Իքի ֆիքրլի աոէմ ճիւմլէ եօլլարընտա սէպաթսըզ տըր: Տիւնեա աոէմլէրի չօգ թէլաշ վէ էնտիչէլի հայաթ եաչարլար, լաքին միւմին իչիւն պէօյլէ օլմամալը: Օ գուվլէթինի «վա՛յ» վէ «նի՞չիւն»լէր իլէ պատի հալալա սարֆ էյլէմէլի տէյիլ տիր: Բուհանի պիրի պու կիւճիւքլէրտէն եօղարը չըզըպ անլէրին իւզէրինէ քէնտի հիւքմ էյլէմէլի:

«Գանաաթսըզ գալպ վէ էնտիչէլի պիր էօմր» պէրապէր կիտէր: Էնտիչէ եարընըն եիւքիւնիւ պու կիւնիւն գուվլէթիլլէ պէրապէր թաչըմագ տըր, քի պու իքի կիւնիւն տէրտինի պու կիւնտէ թաչըմագա վիճիւտ վէ ֆիքր միւսաաոէ էտէմէտիյիտէն չօգ կիւնահլարա եօլ աչըլըյօր: Մէզ. 37. 1-11 վէ Մատթ. 6. 25—34է գատար տիզգաթլըճա օգուլալմ: Պու կիւն խանէլէրիմիզտէ վէ գօնչուլարըմըզտա հէր կիւն կէօրտիւյիւիւզ գանաաթսըզըզ, էնտիչէ, իթիֆագըզլըզ, քէտէր վէ կէօղ եաչը վար իսէ սըրընը Բապպըմըզա իթիմատսըզըզտա արայալմ: Պօյնուսը հիւան ու րիզա իլէ Յիսուսըն պօյունտուրուղու ալթընա կէթիւրիպ գօյան պիրի սալա գանաաթսըզ պիր

միւմին օլամազ: Պօղոս ընտուլ Ծիլ. 4. Յոս «Հիշ պիր չէյ իշիւն էնտիչէ էթմէյինիզ, խուսուսա հէր չէյտէ տուս վէ նիյազլէ, ընճալարընըզ թէչէ-քըչիւր իլէ պէ-րապէր Ալլահա պիրտիրիլսին» տէյօր:

2. Սապր երմէֆէ պաճգալարսան Ծարգլը նէ հայա-թըմըզ վար տըր: Յիսուս՝ ճանլարընըզը սապընըզ իլէ գազանաճագսընըզ, տէտի: էյէր պու խուսուստա նօգսան իսէք, էթրաֆըմըզը չօզ տինկլէյիպ Յիսուսը իսէ ազ տինկլէտիյիմիզտէն տիր: «Սէօյլէմէք կիւ-միւլ, սիւքիւթ իսէ ալթուն տըր» տէրլէր: Դաւիթ՝ «Խայր հագգընտա պիլէ սիւքիւթ էթտիմ» տէյօր: Թէնքիւպէտէ տիւչմէյէ չօզ սէպէպլէրիմիզ վէ գօլայ-լըզլարըմըզ վար տըր: էվլէրիմիզին, դօնչուլուզլարը-մըզըն պու գատար պիր պիրինէ կազըն օլմասը պէօ-յիւք սէպէպ տիր: Լաքին Յիսուս պիլզէ տայանա-մայաճաղըմըզ աղըր թէնքիպէ վէրմէզ. պէօյլէճէ ի-մանըմըզ դաիֆլէնմէսին: Արամըզտա «Պէնիմ հալիմ քիմսէնինքինէ պէնդէմէզ, պէն պուստան զիյատէ սապր էտէմէմ» տէյէնլէրէ շու գըսա նազլիյէթի սէօյ-լէմէք իսթէրիմ:

Պիրիւսինիզ Ամերիզատա պէյազ վէ սիյահլար արասընտա տաիմա կիւճիւքլէր օլուր: Բէնկլէրի պէ-յազ օլանլար սիյահլարը թահքիր էտէրլէր, քիլիսա-լարընա կիթմէզլէր, դօնչու օլմագ իսթէմէզլէր: Բասթ կէլէ պիր ֆաքիր սիյահ ֆամիլեա չօզ զէնկին պիր պէյազ իլէ դօնչու օլուր: Պիր կիւն հանըմ փէնճէ-լէսինի աչար քի ախըրլարընըն արգասընտա պիր սի-կահ ֆամիլեա քիւչիւք պիր գուլիպէտէ օթուրույօր: Խըտմէթճիյէ թէնպիս էտէր քի հէր կիւն ախըրըն քիրլէրինի վէ մաթպախըն քիրլիլքլէրինի կէօթիւր-սիւն վէ պու ֆամիլեանըն գափուսու էօնիւնէ տէօք-սիւն: Այլարճա պու հալ տէվամ էտէր, լաքին պու

ֆաքիր ամմա ըուհտա զէնկին օլան ֆամիլեա սապըրլէ պու հալը չէքէր, պու կիւլրէլէրի իսէ գուլիպէնին էօ-նիւնտէք թարլայա սէրէր, վէ կիւղէլ կիւլլէր վէ գամ-պազլար տիքէր, չէօյլէքի ազ վագըթտա չօզ խօշ պիր պաղչէ մէյտանա կէթիլրիր: Պիր կիւն հանըմ փէն-ճէրէյի աչըպ թէքրար պագար քի նէ կէօրսիւն, քիւչիւք գուլիպէնին էօնիւ խօշ ըաիհալը պիր պաղչէ օլմուչ: Եսփաղըզ չիրքին մուսմէլէտէն ութանըր վէ անլէր իլէ տօսթ օլուր, վէ ազ սօնկրա աղըր խասթա օլուր, էօլիւմ եսթաղընտա պու ֆաքիր գատընը կա-նընա չաղըրըպ՝ վասիթասիլլէ թէվպէ էտէր: Իշթէ սապըն մէյվէսի: Պիզ տէ դօնչուլարըմըզա պէօյլէ եսփըյօ՞րմըրիզ:

3. Թեվազուսա պաչգալարտան ֆարգլը նէ մէյ-վէմիզ վար: Թէվազու՝ Նէֆսիմիզ հագգընտա ազ տիւ-չիւնմէք, պաչգալարը իսէ չօզ գայըրմագ տէմէք տիր: էյէր պու պիլգտէ հօզ իսէ, մուհապպէթիմիզ նօգսան տըր: Բէսուլ՝ «Ճէսէտիմի եանմաղա թէսլիմ էյլէսէմ, մուհապպէթիմ օլմատըզճա պանա պիր ֆաիտէ էթ-մէզ» տէյօր: Աֆվ էտէմէյէն պիր գալպ սէվէմէզ տա-խի: Յիսուս Պետրոսա եէտի քէրրէ եէթմիշ տէֆա աֆվ էյլէմէլիսինիզ տէտի: Պիզ իսէ տէյիլ պաչգալարա, ֆամիլեա ազալարըմըզա պիլէ աֆվ էտէմէյօրիզ: Պա-պա վէ էվլատ, խընամիլէր վէ խըսըմլար վէ դօն-չուլար արասընտա օլան նիչէ կիւճիւքլէր միւթէ-վաղը պիր ըուհ իլէ. աֆվ էտէմէտիյիմիզ իշիւն տէ-յիլ՝ մի: Տիւնհայա պիր չէյ կէթիլրմէտիք վէ հիշ պիր չէյ տէ կէթիլրմէյէճէյիզ: էօյլէ իսէ նիշիւն գալ-պիմիզտէ պու թէնին մէյվէլէրինին աղըրլըզլարընը պէրապէր կէթիլրէլիմ:

Ստեփանոս թաչլանըր իքէն պիլէ աիւչմէնլէրի իշիւն տուա էյլէտի: Պիզ իսէ էյէր ըահաթ վէ սէ-

լամէթ վաղթընտա պիլէ սայիրլէրէ ափվ էտէմէյօր վէ սէվէմէյօր իսէք, հալլիմիդ նէ՞ օլաճադ:

Իւչ հաֆթա տըր ինթիպան իչիւն տուալար օւլույօր. նիչէլէրիմիդ հիչ կէլմէտիք. նիչէլէրիմիդտէ աճէպա դաչ տէֆա տիդ իւզէրինէ կէլտիք վէ կէօղ եաչլարը իլէ. դալպիմիդին հասրէթինի Յիսուսա արզ էյլէտիք: Ալլահ «Պանա տուա էյլէ, Պէն տախի սիզէ սէմանըն փէնճէրէլէրինի աչըպ պէրէքէթլէրիմի իւզէրինիզէ տօքէճէյիմ» տէյու պուլուրուր: Հէմչիրէլէ'ր, հալա դալպլէրիմիդտէ աճը հասէտ, իթթիֆազաըզլըզ վէ սաիր իսասթաըզլար վար իսէ, պու հալլարտան էյի մէյվէ հասըլ օլմադ: Յիսուս պիզէ տէյօր, «Էնթարիւնի իսթէյէնէ ճիւպպէնիտէ վէր, սէնին իլէ պիր միլ կիթմէք իսթէյէն իլէ իքի միլ կիթ, սէնտէն տիլէյէնէ վէր, վէ սէնտէն էօտիւնճ իսթէյէնտէն եիւզ չէվիրմէ»: «Էյէր սալահընըզ իւլէմա վէ ֆէրիսիլէրին սալահընտան էֆզալ օլմադ իսէ մէլէքիւթ իւս սէմա վաթա աալա կիրմէյէճէքսինիզ»: «Նէ՞ միւպարէք տիր դալպի փաք օլանլար, զիրա անլէր Ալլահը կէօրէճէքլէր տիր»:

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0594438

